Ner 207. ROK 1834. ŚRODA 10 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Mikolaja z Tolen.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Władyboy.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Therm. suchy	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne = wagi.
7	27" 3"980	+ 12°,1	4°,46	Pł. Wschodni słaby	Pogoda	
9. 12	3, 233	23, 9	5, 27	" mocny	Pogoda z Chmurami	
3	3, 015	24, 8	6, 61	" "	Pogoda	
9	2, 934	+16, 9	5, 53	Pn. Wschodni słaby	" "	

Cześć Urzedowa.

Przepis porządku wedle którego odbydź się ma uroczysty obchód oddania Karty Konstytucyinéy.

1. Dnia 11 b. m. i r. równo z dniem dadzą się słyszeć wystrzały z moździeży w punktach właściwych rozstawionych.

2. O godzinie 9éy rano zbiorą się Cechy z chorągwiami i uszykują się we dwa szeregi od gmachu Władz Rządowych Sgo Piotra zwanego wzdłuż ulicy Grodzkiéy ku rynkowi.

3. O godzinie w pół do 10éy zbiorą się wszystkie Władze Administracyine i Sądowe tudzież członki Uniwersytetu i Lyceów do Sali posiedzeń Senatu, gdzie Senat zebrany w komplecie będzie przyimował powinszowania, a następnie poprzedzony Cechami uda się z temiż Władzami do kościoła N. P. Maryi na solenne nabożeństwo.

4. Zgromadzone do Kościoła N. P. Maryi Władze krajowe, zaymą tamże przygotowane Jm mieysca które wyznaczony na ten cel Urzędnik wskaże.

5. W Kościele czynić będzie paradę i formować szpaler oddział Milicyi krajowéy, rozstawiony od wielkich drzwi w głąb Kościoła, który o godzinie 9*téy* rano mieysce to zaiąć powinien.

6. Po odczytanéy Mszy S*téy* w czasie któréy wykonywaną zostanie przez Towarzystwo amatorów stósowna muzyka, zakończy się nabożeństwo modłami i śpiewami, zwykle przy podobnych uroczystościach praktykowanemi.

7. W porze wieczornéy oświecone bydź mają wszystkie gmachy i domy tak Rządowe jak i prywatne, i obok spalenia sztucznych ogni na placu dotykającym plantacyi od przedmieścia *Wesoły*, rozdawane będą ubogiéy klassie ludu pokarmy i napoje.

Kraków 10 Września 1834 r.

Sek: Jlny Senatu
DAROWSKI.

Ner 3893.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutku rozporządzenia Senatu Rządzącego pod d. 29 Lipca r. b. Nr. 4392 wydanego, Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu podaje do publicznéy wiadomości, iż w biórze jego w dniu 18 Września r. b. o godziuie 10 z rana odbędzie się in minus licytacya publiczna budowy muru przy rogatce IX M. Krakowa, tudzież reparacyi w całéy linii okopów Miasto Kraków otaczających, wedle zatwierdzonych przez Senat Rządzący wykazów kosztów, kwotę ogólną złp. 4777 gr. 29 obeymujących. — Chęć zatém licytowania mający, zaopatrzeni w vadium kwotę złp. 477 wynoszące, zechcą się w mieyscu i czasie powyżéy oznaczonym znaydować, gdzie także o warunkach entreprezy potrzebną powziąść mogą wiadomość.

Kraków d. 29 Sierpnia 1834 r.

GRODZICKI.
(1r.) Za Sek: *J. Białecki* adj.

LOTERJA KRAJOWA.

W 624 ciągnieniu d. 10 Września 1834 r. w przytomności osób od rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

66. — 46. — 56. — 17. — 80.

Przyszłe Ciągnienie 625 przypada dnia 17 Września 1834 r.

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Warszawa 30 *Sierpnia.* Nayjaśnieyszy Pan raczył łaskawie przyjąć przedstawione przez JO. Xięcia Namiestnika Królestwa Polskiego, Poezyą do Kantaty napisanéy przez Referendarza stanu Ludwika *Osińskiego*, na uroczystość doyścia pełnoletności J. C. M. Cesarzewicza Następcy tronu, i tłómaczoną przez niegoż na język polski z rossyiskiego Odę *Żukowskiego* na tenże obchód ułożoną, pod napisem: *Przysięga Następcy Tronu*; Monarcha w dowód zadowolnienia, Referendarza *Osińskiego* raczył udarować kosztownym brylantowym pierścieniem.

Członkowie Rady Stanu Królestwa Polskiego xiążę Maxymilian *Jabłonowski* i hr. Stef: *Grabowski*, wyjechali do Petersburga, a dziś wyjeżdza hr. *Ożarowski* jenerał jazdy, dla znaydowania się na uroczystości odkrycia pomnika, na cześć błogosławionéy pamięci Cesarza i Króla Alexandra Igo wzniesionego.

Dnia 4 *Września.* Osmą rocznicę koronacyi Nayjaśnieyszych Cesarstwa Jchmość Mikołaja Igo i Alexandry Teodorowny, wczoray uroczyście obchodzono w stolicy królestwa Polskiego. JW. jenerał-leytnant Gołowin prezydujący w kommisyi rządowéy spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, przyimował powinszowania w pałacu téyże kommisyi, i z urzędnikami wszelkich dykasteryi należących do niéy, udał się do kościoła archydyecezyalnego, w którym w obec innych wszelkich władz, tudzież obywateli i ludu, celebrował JW. JX. *Straszyński* administrator. Po mszy śpiewano *Te Deum* i modły o długie lata i szczęśliwe panowanie miłościwego Monarchy. JW. jenerał-adjutant, dowodzący woyskiem, *Rydiger*, po paradzie woyskowéy, w zamku przyimował powinszowania od jenerałów i officerów, poczém w kaplicy zamkowéy odbyło się solenne nabożeństwo zakończone hymnem dziękczynnym, w czasie którego 101 kroć dano ognia z armat będących na tarasie. Tenże JW. jenerał Rydiger w swem mieszkaniu przy ulicy Wieyskiéy; dawał świetny obiad, w czasie którego gdy spełniano za zdrowie NN. Państwa, powtórnie zabrzmiały działa rozstawione na wzgórzach Fraskati. W teatrze wielkim dano bezpłatne widowisko; rozpoczęła je kantana przed cyframi NN. Cesarstwa Jchmość, cała Publiczność powstawszy wynurzyła swe życzenia potróynie wznawianym odgłosem. Wszystkie domy stolicy były rzęsisto oświecone.

Dyrektór główny prezydujący w kommissyi rządowéy skarbu, JW. tayny radca *Fuhrman*, wyjechał do Petersburga, zastępuje go JW. radca stanu prezes banku *Lubowidzki.*

(*K. W.*)

Londyn 22 *Sierpnia.* Nigdy nie były tak tanie koszta podróży w Anglii, jak teraz. W każdym dniu, wyjąwszy niedzielę, można pojechać za 1 szyling (2 złp.) z Londynu do Gravhsend w hrabstwie Kent; za trzy szylingi z Londynu do Cambridge, Southampton i Havre; za 12 szylingów, z Londynu do Cheltenham i Glocester; a za 18 szylingów z Londynu do Herrford i Monmouth.

Podług doniesień z Indyi wschodnich, panowała tam, w wielu okolicach a szczególniey w Kaszmirze, głód wielki na wiosnę tego roku.

Dnia wczorayszego obchodzona była uroczyście w Windsor, roczcica urodzin króla, który rozpoczął już 70 rok wieku swego.

(*G. W.*)

Paryż 22 *sierpnia.* Pan Dupin dawał wczoray ministrom i ciału dyplomatycznemu wielki obiad, w pałacu, który jako prezes izby deputowanych zamieszkuje. Zdaje się, że Pan Dupin pobierać będzie przez czas odroczenia parlamentu, pensyę wyznaczoną dla prezesa izby deputowanych, wynoszącą 10,000 franków miesięcznie.

Na giełdzie mówiono dosyć mocno, że kommissya skarbowa hiszpańskiéy izby prokuradorów, oświadczyła się za zmniejszeniem długu zagranicznego nie do połowy jak proponował hr. Torreno, ale do $\frac{1}{4}$ części. *Messager* zaprzecza téy wiadomości, na zasadzie, iż niemogą bydź jeszcze znane wnioski kommissyi, która najdalej za dni 8 pracę swoją dopiéro ukończy.

Król sardyński zamówił u tutejszego złotnika pana Odiot, serwis srebrny, który 780,000 fr. kosztować będzie.

Ażeby postawić Pana Leonox w możności ponowienia doświadczeń z nowym balonem, postanowiono otworzyć dla niego składkę w Paryżu.

Pułkownik St. Yon wysłany od rządu naszego do główney kwatery Rodila, dostał się tam przez Jana w Arragonii.

Listy odebrane z Turynu zapewniają, że król sardyński zamierza zaciągnąć drugą znaczną pożyczkę, odpowiadającą potrzebom nowéy, bardzo bliskiéy przyszłości.

Dnia 22 *Sierpnia.* Damy, którym zabroniono przybywać na galerye giełdy dla spekulacyi w papierach, obrały sobie lokal oddzielny na przeciwko giełdy. Nazwisko ulicy jest niejako dobrą przepowiednią; takowa nazywa się: *Rue Notre Dame des Victoires.*

Jenerał Mina udał się do wód w Cambo, częścią dla poratowania zdrowia, częścią dla oczekiwania końca wypadków. Żonie Zumali-Carreguy polecono, że jeżeli chce zostać we Francyi, winna się udać do Angouleme, albo do Montpelier. Taki sam rozkaz dano inney damie hiszpańskiéy Senora Valdespina.

Do obozu pod Compiegne, już się zebrały wszystkie pułki. Xiąże Orleanu odbył ich przegląd, i w ogólności okazuje się bardzo czynny.

Sąd kryminalny w Martinice, skazał z powodu tamteyszych zaburzeń, na śmierć 15 osob, tyleż na galery, 25 na wygnanie; uniewinnił 17.

Minister Thiers wyjechał dnia wczorayszego do Dieppe, gdzie odprowadza żonę, która tamteyszych kąpieli morskich używać będzie. Ma on wrócić w ciągu przyszłego tygodnia.

Podług papierów które jeszcze w r. 1822 kortezom były przełożone, stan majątkowy kraju, mogący służyć na uporządkowanie finansowego przesilenia Hiszpanii; zwłaszcza że należy do wolnego rozporządzenia rządu był taki: własność pobożnych fundacyi i zakładów 540 milijonów ft.; własność komandoryi i woyskowych zakonów 108 mil.; własność pojezuicka, jeszcze niesprzedana, 6,700,000 fr.; własność po zniesioney inkwizycyi 15½ mil.; własność korony, licząc w to monopolija służące rządowi względem rękodzielni, 27 mil.; dolina Alcudia 4,800,000. Połowa włości królewskich 549 mil.; razem 2,322,000,000 fr.; a mianowicie: w własności kościelnéy 1,750,000,000; w dobrach koronnych 571,800,000 franków.

Jeden z tuteyszych dzienników powiada: »Kapitaliści angielscy nie zdają się bynaymniéy bydź skłonni do udziału w pożyczce, którą rząd hiszpański zamierza zaciągnąć właśnie o tym samym czasie, kiedy przez redukcyą dawnych pożyczek za bankruta się ogłasza. Przypominamy sobie, że już raz, kiedy finanse hiszpańskie w daleko lepszym niż teraz znaydowały się stanie, komitet giełdy londyńskiéy niedozwolił ajentom hiszpańskim zawiérać w Anglii zamierzoney przez nich pożyczki, co ich skłoniło, że radzi nie radzi, musieli przystać na lichwiarskie warunki jakie im przez paryzkich i amszterdamskich kapitalistów narzucone zostały. Jeżeli możemy dać wiarę listom odebranym z Londynu, i dzisiay niewięcéy widać w tém mieście ochoty do pożyczenia pieniędzy rządowi hiszpańskiemu, przezco trudno będzie temuż tyle wynaleść funduszu, ażeby mógł zwyczayne opędzić wydatki. Można nawet uważać za rzecz niewątpliwą, że bez nowéy pożyczki, Hiszpanija nie jest w stanie zaspokoić należytości z piérwszego kwartału długu zagranicznego, nawet wtenczas, gdyby już takowy do połowy zredukowała.»

Bawiący w Paryżu P. Borrego, Hiszpan, wydał drukiem pisemko p. t.: «O długu krajowym i finansach państwa hiszpańskiego.» Dowodzi w niém, że Hiszpanija jest w stanie zapłacić wszystkie długi swoje. Rozrządzalny majątek narodowy podaje na 3,025,636,500 realów; roczny zwyczayny dochód krajowy, 5 do 6 set milijonów r.; a dochody duchowieństwa 336,992,005 r. Przy tak znacznych źródłach zamożności, podaje autor sposoby uniknienia bankructwa i zaspokojenia długów w sposobie dogodnym i zaszczytnym. *(G. W.)*

LIZBONA 2 *Sierpnia. (Z Korrespondencyi prywatnéy.)* Wydano rozkazy, aby wypływające ztąd okręty brały z sobą zaświadczenia zdrowia. Rodzina królewska spodziewana z powrotem z Oporto; Don Pędrowi służyła żegluga; jest znacznie zdrowszy. Dnia 15 zagai D. Pedro kortezy, a dnia 17 uda się cała rodzina królewska do wód w Caldas. Do główniejszych przedmiotów jakie kortezom mają bydź do narady podane, należy wybór przyszłego małżonka dla D. Maryi i projekt oderwania kościoła Portugal-

skiego z pod zwierzchnictwa stolicy rzymskiéy. Wybory w stolicy i na prowincyi padły po większéy części w duchu ultraliberalistów. to jest według myśli teraźnieyszego ministerstwa. Z ministrów wszyscy prócz ministra morskiego są wybrani na deputowanych; ale i ten utrzyma się podobno w Koimbrze. Niespodziewano się tak mocnéy większości ministeryalnéy. Naygodnieyszym poważania członkiem opozycyi, jest visconde Tonte Arceada. Naylepsi mowcy są po stronie ministrów, jakoto Figuiredo, Magalhaes, Freire i t. p. Słychać, że rząd chce nawet weyść w układy bardzo zaspakajające, względem likwidacyi długu króla Jana VI, który to dług znany jest pod nazwaniem *divida publica de* 1800 *a* 1820; teraz nie idzie podobno wyżéy nad 20 proct, co sprawi, że z wielką dogodnością dla wszystkich udział w nim mających, będzie mógł bydź cofnięty z publicznego targu. Nim rząd rozpocznie w tym kroki jakie, oczekuje piérw na udzielenia swego ajenta, Pana Mendizabal.

Na mocy właśnie do ogłoszonego dekretu, będzie niebawnie utworzonych 20 batalijonów gwardyi narodowéy w Lizbonie.

(*G. W.*)

Konstantynopol 2 *Sierpnia.* Już od pięciu dni odebrała Porta doniesienia z Syryi, o zupełnym pobiciu Ibrahima przez powstańców. Różne listy handlowe ze Smirny, Cypru i t. d. zgodne z tém podaniem o tyle, że namieniają jako Ibrahim pasza poniósł znaczne straty, a położenie jego jest nader krytyczne; są także listy, które otrzymują, że cały korpus woyska przez Ibrahima skoncentrowany i naprzeciw powstańców stawiony, został zniesiony zupełnie, a on poległ na placu. Jak dalece te wszystkie doniesienia a mianowcie o śmierci Ibrahima na wiarę zasługują, trudno odgadnąć, zwłaszcza tutay, gdzie wszystko cokolwiek brzmi na niekorzyść rządu egipskiego, jest od pewnego wielkiego stronnictwa chętnie słuchane i zazwyczay bardzo przesadzane; żeby jednak powyższa wiadomość była zupełnie bezzasadna, tego przypuścić nie można, jak równie wierzyć się niegodzi, aby w zupełności prawdziwą była, ponieważ rząd w téy mierze nic jeszcze nie ogłosił. Znając przedsiębierczego ducha i osobistą odwagę Ibrahima, który nie wahał się przy zawojowaniu Syryi, opanować w 100 konnicy nieprzyjacielskie miasta Aleppo, można przypuścić, że i tym razem przyszło mu do głowy dać uczuć swoją przewagę zbuntowanym Syryiczykom, którzy będąc w przemagającéy liczbie, zadali mu klęskę w któréy zgon swóy znalazł. Za dni kilka wyjaśni się tu cała rzecz, tymczasem to przecież nie ulega wątpliwości, że położenie woyska egipskiego w Syryi jest niesłychanie krytyczne.

Dnia 5 *Sierpnia.* O wypadkach w Syryi dotąd jeszcze mamy naysprzecznieysze wieści, co trzyma wszystkich umysły w ciągłém natężeniu. — To tylko jest rzeczą pewną, że główuym powodem buntu, był uciążliwy sposób rekrutowania, co rozjątrzyło do szczętu, już i tak z administracyi egipskiey nieukontentowanych Syryiczyków. Mieszkańcy z Napluzy, byli pierwszymi, którzy broń podnieśli, a wyciąwszy w pień kilka batalionów, Ibrahima, opanowali Jerozolimę, przezco bunt szybkością błyskawicy w innych rozszerzył się prowincyach. Podług gazety smirneńskiéy, odebrał Ibrahim pasza Jerozolimę napowrót, ale został następnie w tém mieście oblężony i z wielką tylko stratą był w stanie odwrót sobie z niego utorować. Żeby sam poległ w téy walce, doniesienia smirneńskie nie wspominają; są jednakże tacy, którzy stale utzymują, że jest zabity, a przynaymniéy że bardzo ciężko raniony. Sprawa Egiptu znalazła się więc tym sposobem przez wypadki syryiskie w bardzo przykrém położeniu, i naywiększych potrzeba Mahemedowi użyć wysileń, aby ją na dobréy mógł postawić stopie. Jakoż nie zaniedbując on niczego, a podług listów z Alexandryi daty 26 Lipca, wysyła już bezprzestannie woysko i amunicyę do Syryi, a sam udał się do Jaffa. Tymczasem bydź to może, iż Porta zechce dać pomoc Syryiczykom, ponieważ przyśpieszane uzbrajanie floty, która naydaléy za dni kilka będzie już mogła wypłynąć pod żagle, podobne zamiary z jéy strony odkrywać się zdaje. Oprócz amunicyi zaopatrują flottę we wszelkiego rodzaju zazapasy żywności, za które aby je mieć śpiesznie, drogie zapłacono ceny. To wszystko biorąc na uwagę, zwłaszcza przy tak spóźnionéy porze roku, w któréy flotta, gdy nie stoi w Dardanellach, wracać do nich zwykła, nie można ani na chwilę wątpić, że teraźnieysza wyprawa ma bardzo ważne przeznaczenia na celu. Zachodzi tylko pytanie: czy angielsko-francuzka flotta, pozwoli tureckiéy przedsiewziąść co przeciw egipskiéy? I właśnie to pytanie, zaymuje głowy wszystkich polityków.

Namik pasza otrzymał nadzwyczayne zlecenia do Londynu, dokąd udaje się przez Wiedeń i Paryż. (*G. W.*)

Jutro z powodu uroczystości krajowéy Gazeta niewyidzie.